

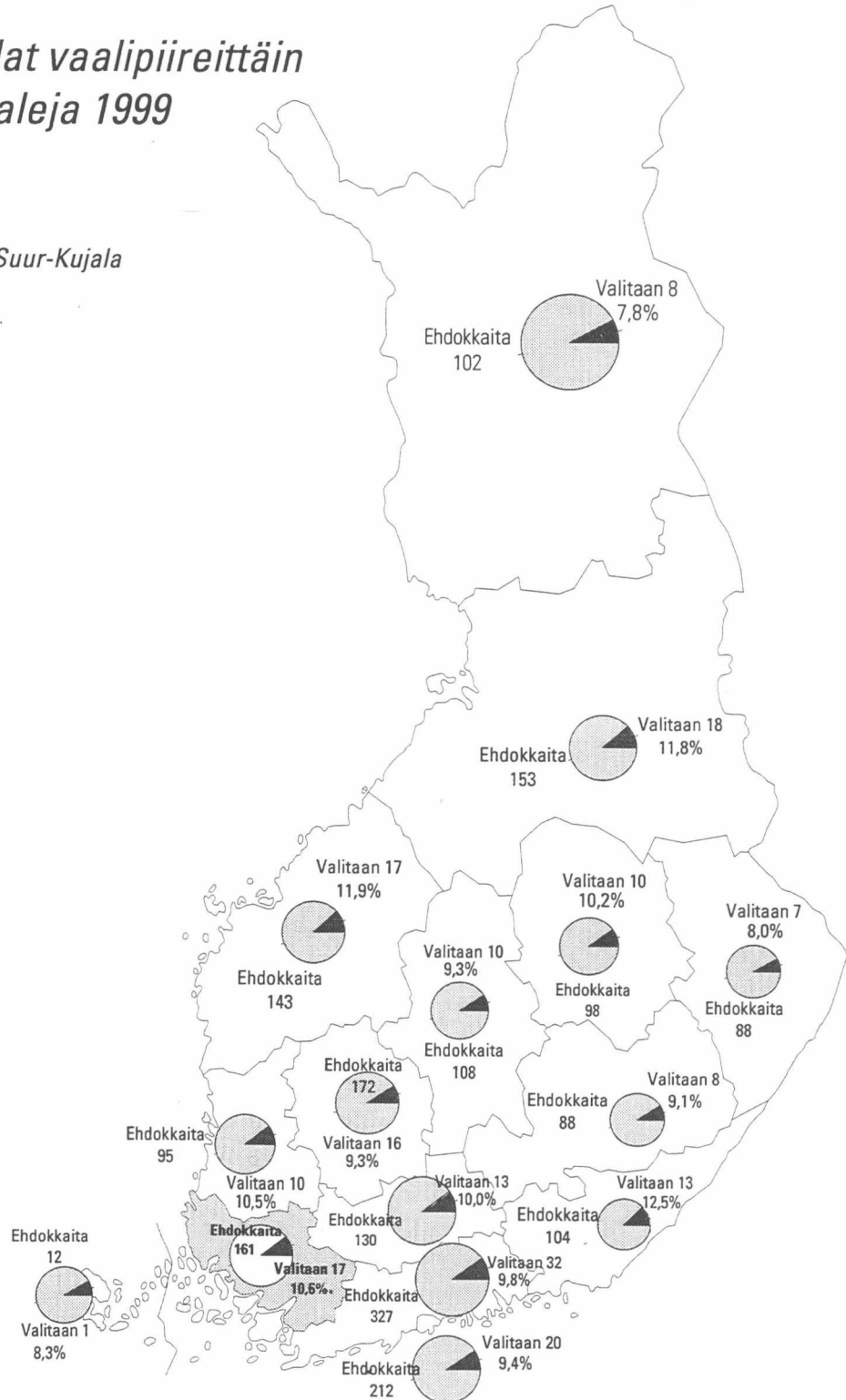
Kuluttajabarometri:

# VARSINAIS-SUOMEN VAALIPUNTARI

Kansalaisten mielialat vaalipiireittäin  
ennen eduskuntavaaleja 1999

Lisätietoja: Pellervo Marja-aho

Vastaava tilastojohtaja: Markku Suur-Kujala



# Sisällys

Sivu

Katsaus .....	3			
<b>Kuviot</b> .....	(kuvio n:o)			
Kuluttajien luottamusindikaattori vaalipiireittäin ajalla syyskuu 1998 – tammikuu 1999 .. (0) .....	5			
Suomen taloudellinen tilanne nyt verrattuna 12 kk sitten .....	(1, 2, 3) .....	6		
Suomen taloudellinen tilanne 12 kuukauden kuluttua verrattuna nykyhetkeen .....	(4, 5, 6) .....	7		
Kotitalouksien oma taloustilanne nyt verrattuna 12 kk sitten .....	(7, 8, 9) .....	8		
Kotitalouksien oma taloustilanne 12 kuukauden kuluttua verrattuna nykyhetkeen .....	(10, 11, 12) .....	9		
Ajankohdan edullisuus suurempiin hankintoihin .....	(13, 14, 15) .....	10		
Työttömien määrä Suomessa 12 kuukauden kuluttua verrattuna nykyhetkeen .....	(16, 17, 18) .....	11		
Varsinais-Suomen vaalipiiri, saldoluvut väestöryhmittäin ajalla syyskuu 1998 – tammikuu 1999				
Suomen taloudellinen tilanne nyt verrattuna 12 kk sitten .....	(19) .....	12		
Kotitalouksien oma taloustilanne nyt verrattuna 12 kk sitten .....	(20) .....	12		
Ajankohdan edullisuus suurempiin hankintoihin .....	(21) .....	12		
Suomen taloudellinen tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen .....	(22) .....	13		
Kotitalouksien oma taloustilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen .....	(23) .....	13		
Työttömien määrä Suomessa 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen .....	(24) .....	13		
Kuluttajien luottamusindikaattori 1995–1998, Varsinais-Suomen vaalipiiri ja koko Suomi .....			(25) .....	14
Varsinais-Suomen vaalipiirin alueprofiili .....	(26) .....	14		

## Kuinka tutkimus tehtiin

Kuluttajabarometrin avulla mitataan suomalaisten mielikuvia yleisestä ja oman kotitalouden taloudellisesta kehityksestä sekä aikomuksia tehdä suurehkoja hankintoja, säästää tai ottaa luottoa. Ensimmäinen kuluttajabarometritutkimus tehtiin marraskuussa 1987.

Tiedot kerätään kuukausittain Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen yhteydessä tietokoneavusteisesti. Suurin osa tiedoista saadaan puhelinhaastattelulla. Tutkimusalueena on koko maa. Vastaajat edustavat Suomen 15–74-vuotiasta väestöä iän, sukupuolen, asuinlänin ja äidinkielen suhteen. Tutkimuksessa käytetään kuutta rotatoivaa paneelia. Samalle henkilölle esitetään kysymykset kolme kertaa aina puolen vuoden välein. Kohdehenkilöistä on uusia aina noin kolmannes.

Kuluttajabarometrin kysymykset ovat suurimmaksi osaksi vertailukelpoiset vastaavien kansainvälisten tutkimusten kanssa. Tilastokeskus alkoi kerätä lokakuussa 1995 EU-komission toimeksiannosta tietoja suomalaisten kuluttajien mielialoista kuukausittain. Tässä yhteydessä yhdenmukaistettiin Suomen barometrikysymykset EU-maiden harmonisoidun kuluttajatutkimuksen viidentoista kysymyksen kanssa. EU-kysymysten lisäksi Tilastokeskuksen kuukausibarometri sisältää parikymmentä Suomen omaa kysymystä, jotka ovat olleet mukana alusta lähtien.

Vaalipuntaria varten haastateltiin koko maassa syyskuun 1998 ja tammikuun 1999 välisenä aikana 9 439 henkilöä. Vastauksia saatiin 7 971, joten tutkimuksen kato oli 15,6 prosenttia.

# Katsaus

Kuluttajabarometrin avulla mitataan suomalaisten mielikuvia yleisestä ja oman kotitalouden taloudellisesta kehityksestä sekä aikomuksista tehdä suurempia hankintoja, säästää tai ottaa luottoa. Kuukausittain haastatellaan noin 1 600 suomessa asuvaa henkilöä.

## Suomen talouskehitys

### Mennyt vuosi (sivu 6)

Kuviosta 2 käy ilmi miten kuluttajat ovat kuluvalle vaalikaudella arvioineet Suomen talouskehitystä. Mittarina käytetään kuluttajien vastauksista johdettua saldolukua. Saldoluvun laskentaperiaate esitetään sivulla 5. Talouslaman aikana 1990-luvun alussa saldoluku oli pitkään noin miinus viisikymmentä. Viimeisen puolentoista vuoden aikana saldoluku on vaihdellut enimmäkseen +20:n ja +30:n välillä. Syksyllä 1998 kuluttajien arviot heikentyivät. Viimeisellä neljänneksellä saldoluku oli koko maassa keskimäärin +16. Neljä kymmenestä arvioi maan talouden parantuneen edellisten 12 kuukauden aikana. Yksi kymmenestä arvioi sen huonontuneen. Alle 30-vuotiaat olivat tyytyväisempiä kuin eläkeikäiset. Pääkaupunkiseudun asukkaat olivat vähän myönteisempiä kuin muualla asuvat.

### Tuleva vuosi (sivu 7)

Kuluttajien arviot maan tulevasta taloudesta heikentyivät kesän jälkeen nopeasti. Saldoluku putosi toistakymmentä pistettä. Talousodotuksia mittaavan saldoluvun arvo oli viimeisellä neljänneksellä +3. Joka neljäs ennusti maan talouden paranevan seuraavan vuoden aikana. Joka viides arvioi talouden huononevan ja joka toinen tilanteen pysyvän ennallaan. Eri ikäisistä toiveikkaimpia olivat 15–29-vuotiaat. Eläkeikäiset odottivat talouden kohentuvan vain vähän.

## Oman talouden kehitys

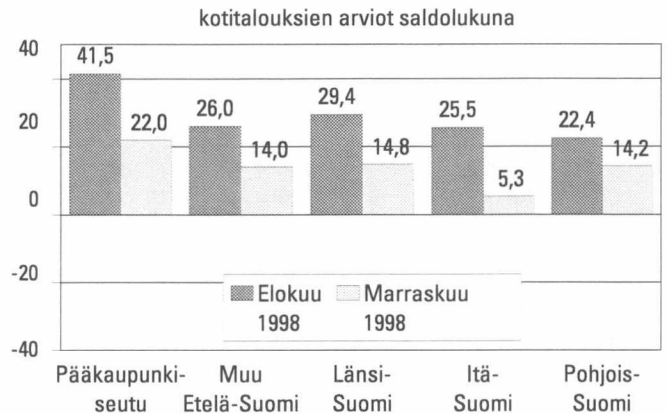
### Mennyt vuosi (sivu 8)

Vuodesta 1991 vuoden 1996 puoliväliin asti kotitaloudet arvioivat oman taloutensa heikentyneen. Kesästä 1996 alkaen kotitaloudet ovat arvioineet taloutensa jatkuvasti hieman parantuneen. Vuoden 1998 viimeisellä neljänneksellä saldoluvun arvo oli +6. Joka neljäs katsoi taloutensa parantuneen edellisten 12 kuukauden aikana. Kaksi kolmesta arvioi taloutensa samanlaiseksi kuin vuotta aiemmin. Yksi kymmenestä katsoi sen huonontuneen. Alle 50-vuotiaat arvioivat taloutensa parantuneen, eläkeikäiset hieman huonontuneen.

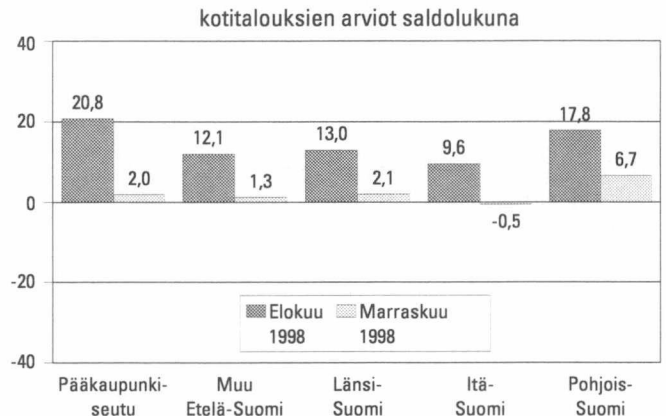
### Tuleva vuosi (sivu 9)

Kuluttajat ovat olleet omien talousnäkömiensä suhteen varovaisen toiveikkaita jo runsaat kolme vuotta. Viimeisellä neljänneksellä talousodotuksia mittaava

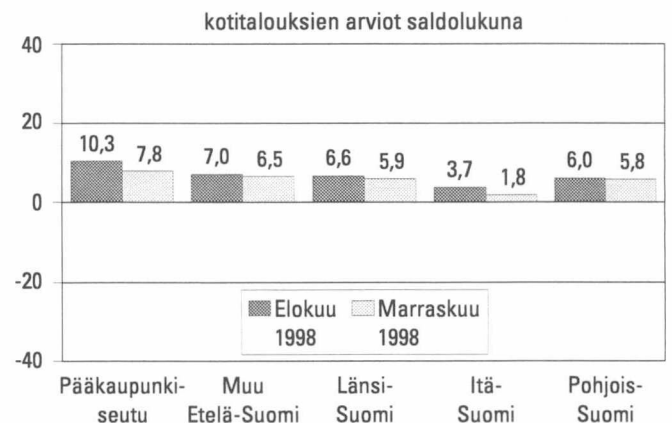
### Alueittaiset arviot Suomen talouskehityksestä edellisten 12 kk aikana



### Alueittaiset ennusteet Suomen talouskehityksestä seuraavien 12 kk aikana



### Alueittaiset arviot oman talouden kehityksestä edellisten 12 kk aikana



saldoluku oli +9. Kaksi kolmesta uskoi taloutensa olevan vuoden kuluttua ennallaan. Joka neljäs arvioi taloutensa paranevan ja joka kymmenes huononevan. Alle 50-vuotiaat uskoivat taloutensa paranevan, 50–64-vuotiaat pysyvän ennallaan ja eläkeikäiset hieman huononevan. Pääkaupunkiseudulla oman talouden paranemiseen luotettiin yleisemmin kuin muualla.

### Ostamisen edullisuus (sivu10)

Ostamisen edullisuutta mittaavan saldoluvun arvo oli loppuvuonna +23. Miehet olivat arvioissaan myönteisempiä kuin naiset. Eri väestöryhmistä myönteisimpiä olivat palkansaajat, varautuneimpia maatalousyrittäjät. Arviot paranivat kotitalouden tulojen kasvaessa.

### Työttömyys (sivu11)

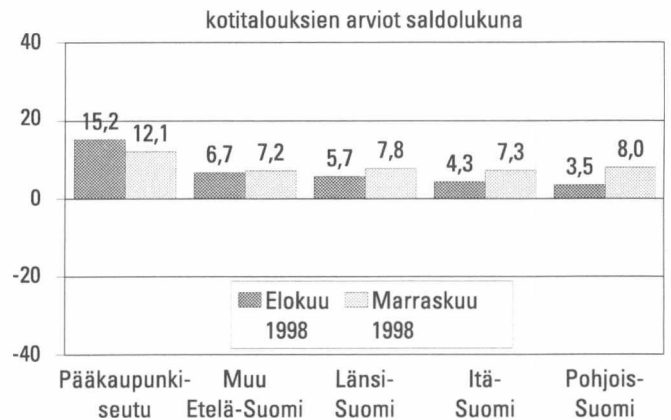
Viimeisellä neljänneksellä arviot työttömyyden vähenemisestä heikentyivät hieman. Silti 45 prosenttia vastaajista arvioi työttömyyden vähenevän seuraavien 12 kuukauden aikana. Työttömyyden kasvua pövasi 14 prosenttia vastaajista. Työttömyysodotuksia mittaavan saldoluvun arvo oli -14. Kun saldoluku on miinus-merkkinen arvioidaan työttömyyden vähenevän. Jos se on plus-merkkinen, arvioidaan työttömyyden kasvavan. Pääkaupunkiseudun vastaajat olivat optimistisempia kuin muualla asuvat.

### Saldoluku

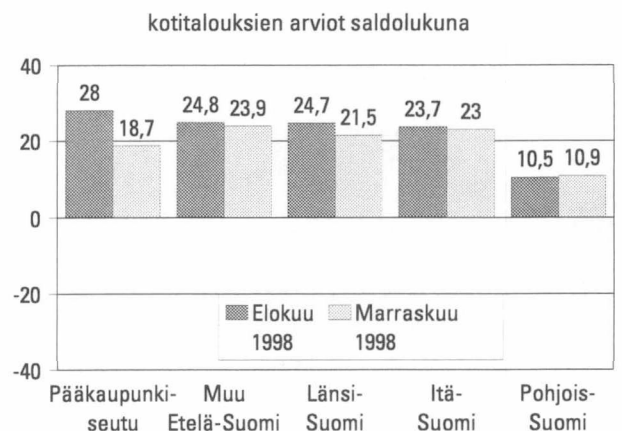
Tutkimuksesta laadituissa kuvioissa viitataan saldolukuihin. Laskentaperiaate on seuraava: Haastateltavilta kysytään: "Millainen on mielestänne Suomen taloudellinen tilanne tällä hetkellä verrattuna 12 kuukautta sitten vallinneeseen tilanteeseen?" Vastausvaihtoehdot on esitetty oheisessa taulukossa. Kunkin vastausvaihtoehdon prosenttiosuus kerrotaan sen painokertoimella. Tulojen summana saadaan saldoluku. Esimerkkinä kuvio 1, sivu 6: Suomen taloudellinen tilanne nyt verrattuna 12 kuukautta sitten, syyskuu 1998–tammikuu 1999. Saldoluku näkyy kuviossa 3 palkissa "Koko Suomi keskimäärin".

Vastaus	%-osuus	Paino-kerroin	Tulo
Paljon parempi	1,8	1	1,8
Jonkin verran parempi	41,0	0,5	20,5
Samanlainen	44,8	0	0
Jonkin verran huonompi	8,4	-0,5	-4,2
Paljon huonompi	0,8	-1	-0,8
Ei osaa sanoa	3,2	0	0
<b>Yhteensä</b>	<b>100</b>		<b>17,3 = saldoluku</b>

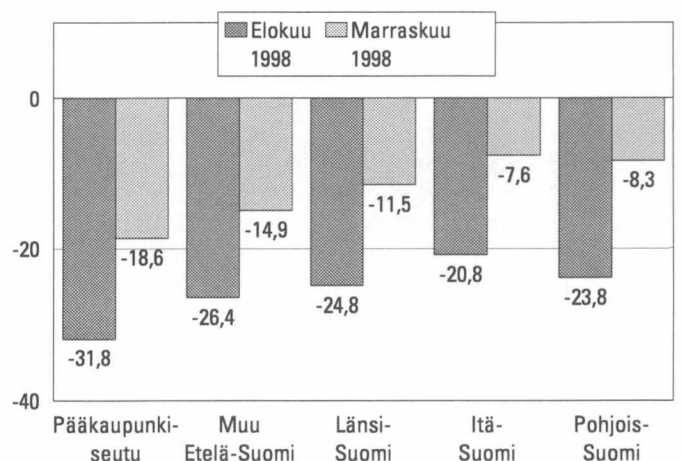
### Alueittaiset ennusteet oman talouden kehityksestä seuraavien 12 kk aikana



### Alueittaiset arviot ostamisen edullisuudesta



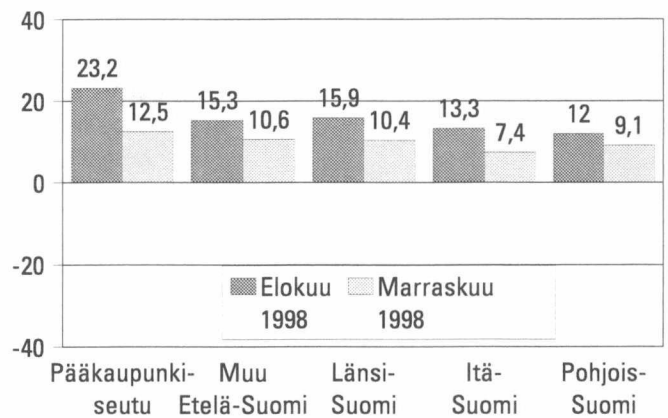
### Työttömyysodotukset alueittain



## Kuluttajien luottamusindikaattori

Kuluttajien luottamusindikaattori on keskiarvo seuraavien edellä käsiteltyn kysymysten saldoluviista: Suomen ja oman talouden mennyt ja tuleva kehitys sekä ajankohdan edullisuus kestotavaroiden ostamiseen. Elokuussa 1998 kuluttajien arviot maan talouskehityksestä olivat varsin hyvät. Syyskuussa arviot heikentyivät selvästi. Mielialat ovat pysytelleet samanlaisina jo useita kuukausia. Nämä arviot ovat laskeneet luottamusindikaattorin arvoa muutamalla pisteellä. Mielialat pääkaupunkiseudulla ovat jonkun verran muuta maata paremmat. Miehet arvioivat luottamusindikaattoriin sisältyviä seikkoja yleensä myönteisemmin kuin naiset. Eri väestöryhmittä tyytyväisimpiä olivat palkansaajat, vähiten tyytyväisiä maatalousyrittäjät.

## Kuluttajien luottamusindikaattori suuralueittain



## Aluejako

**Pääkaupunkiseutu:** Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen

**Muu Etelä-Suomi:** Muu Etelä-Suomen lääni

**Länsi-Suomi:** Länsi-Suomen lääni ja Ahvenanmaa

**Itä-Suomi:** Itä-Suomen lääni

**Pohjois-Suomi:** Oulun lääni, Lapin lääni

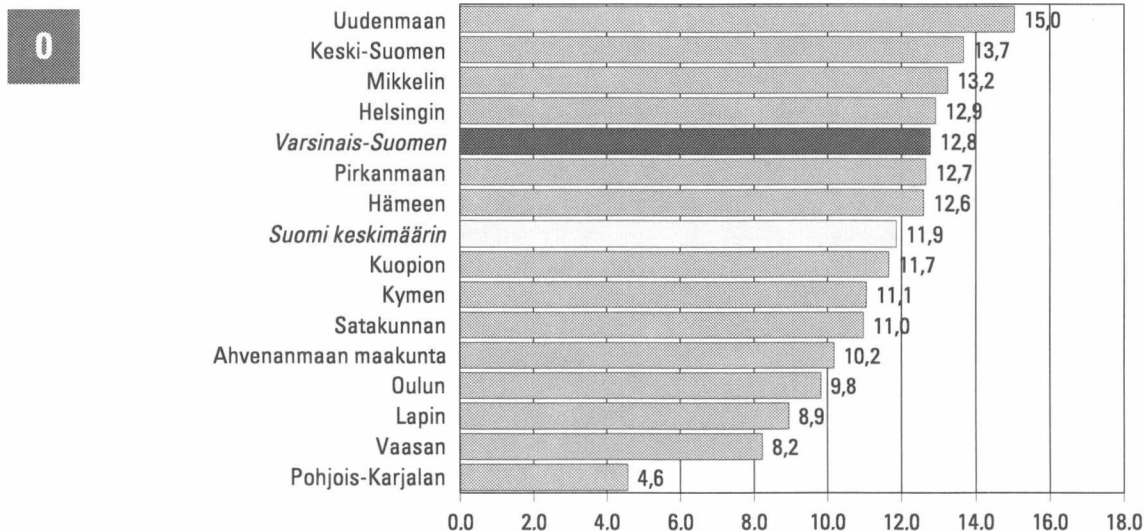
## Tulosten luotettavuudesta

Kansalaisten mielipiteet syyskuusta 1998 tammikuuhun 1999 pysyivät melko vakaina kuukaudesta toiseen. Kun tutkimukseen otettiin mukaan viiden peräkkäisen kuukauden haastattelut, saatiin aineiston kooksi 8 000 henkilöä. Saldolukujen virhemarginaali koko maan saldoluviille on tällöin +/- 1 pistettä 95 prosentin luotettavuustasolla. Tulosten virhemarginaali kasvaa kun tulokset luokitellaan pienempiin osiin, esimerkiksi alueittain. Alueittaisia lukuja voidaan kuitenkin pitää varsin hyvin suuntaa antavina. Havaitaan muun muassa, että eri alueiden saldokäyrät (taulut 2,5,8,11,14,17,25) asettuvat omalle vakaalle tasolle suhteessa koko maan saldokäyriin. Pienten vaalipiirien tulokset eivät ole aineiston vähäisyyden vuoksi yhtä luotettavia kuin suurten vaalipiirien. Vaalipiirien väestöryhmittäisissä tuloksissa on eniten virhemarginaalia, mutta ne tuovat kiintoisan lisän tarkasteluun.

## Tutkimukseen vastanneet vaalipiireittäin, syyskuu 1998 – tammikuu 1999

Vaalipiiri	Vastanneet
Helsingin	784
Uudenmaan	1 228
Varsinais-Suomi	664
Satakunnan	448
Ahvenanm. Mk:n	79
Hämeen	515
Pirkanmaan	633
Kymen	495
Mikkelin	311
Pohjois-Karjalan	279
Kuopion	420
Keski-Suomen	429
Vaasan	669
Oulun	715
Lapin	302
<b>Koko maa</b>	<b>7 971</b>

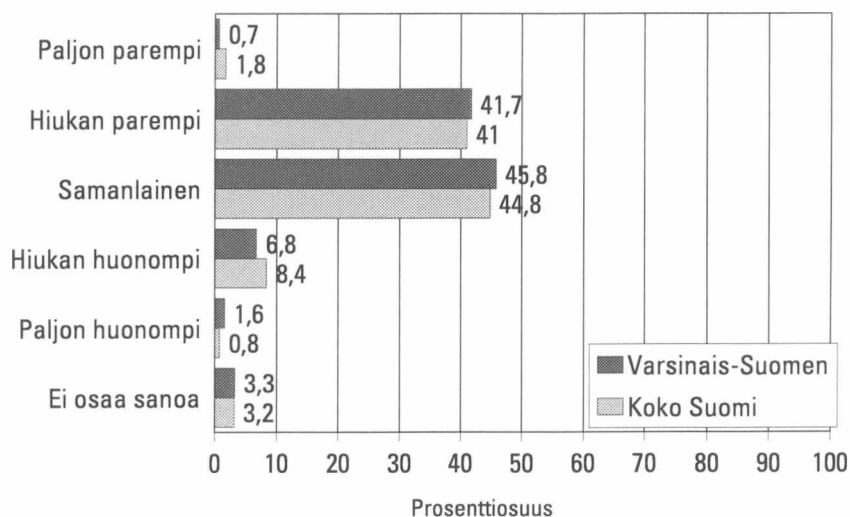
## Kuluttajien luottamusindikaattori vaalipiireittäin ajalla syyskuu 1998 – tammikuu 1999



# Suomen taloudellinen tilanne nyt verrattuna 12 kk sitten

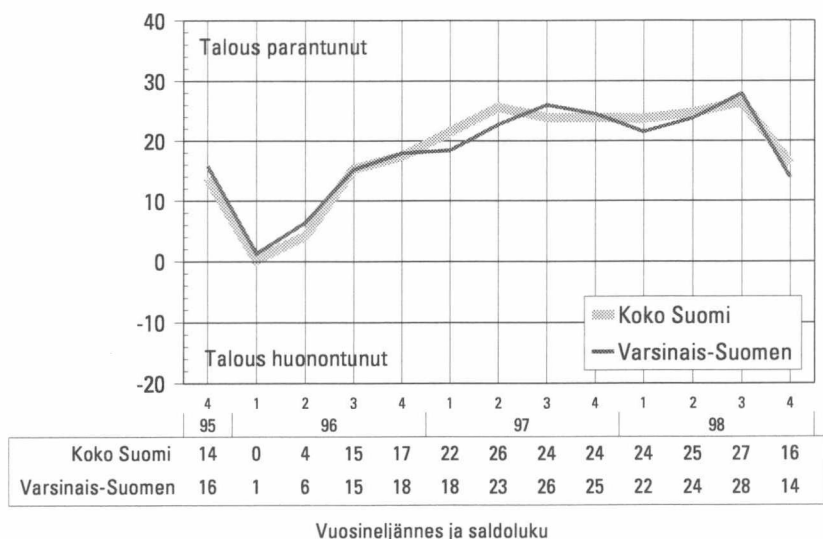
**Varsinais-Suomen vaalipiiriin ja koko Suomen asukkaiden mielipiteet ajalla syyskuu 1998 – tammikuu 1999**

1



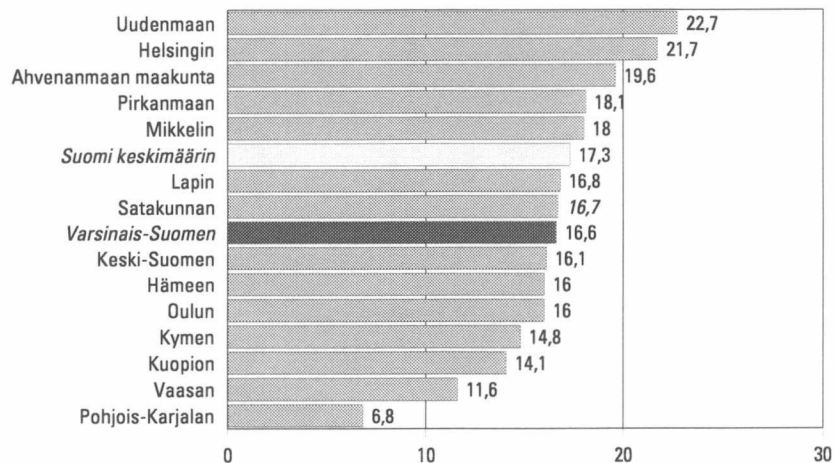
**Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen, koko Suomi ja Varsinais-Suomen vaalipiiri**

2



**Saldoluvut vaalipiireittäin ajalla syyskuu 1998 – tammikuu 1999**

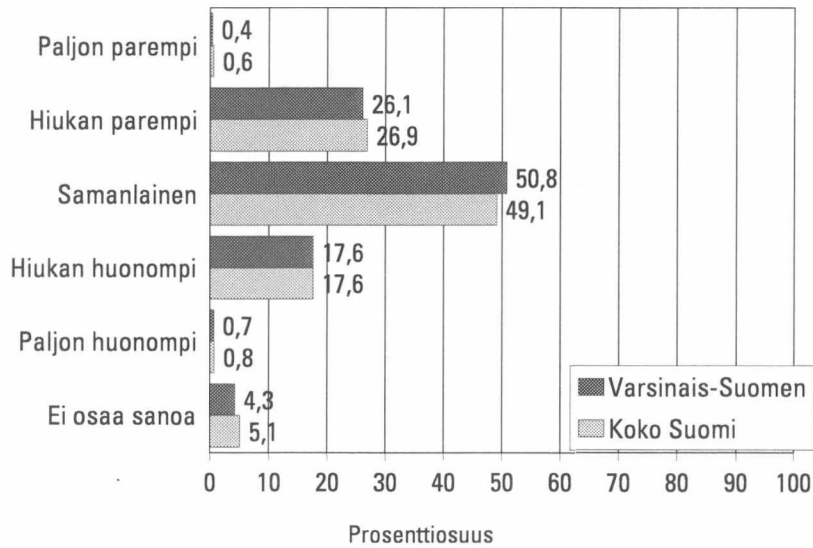
3



# Suomen taloudellinen tilanne 12 kuukauden kuluttua verrattuna nykyhetkeen

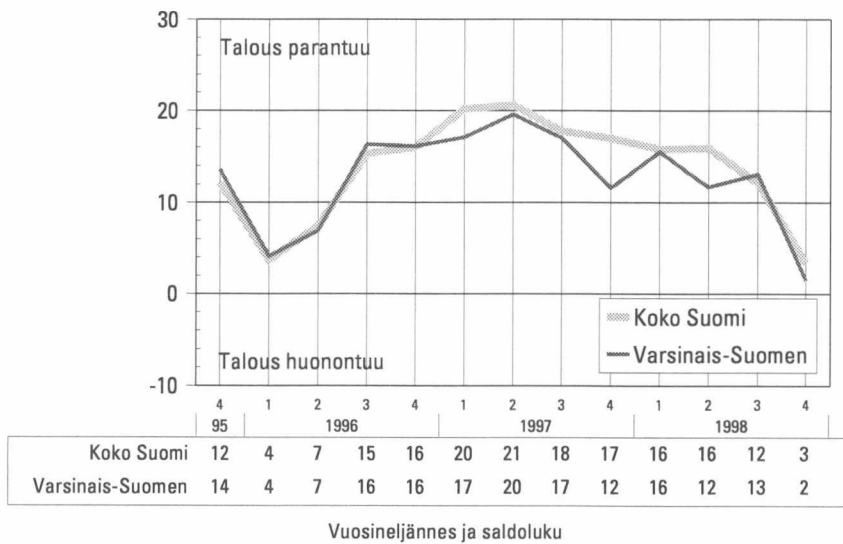
## Varsinais-Suomen vaalipiiriin ja koko Suomen asukkaiden mielipiteet ajalla syyskuu 1998 – tammikuu 1999

4



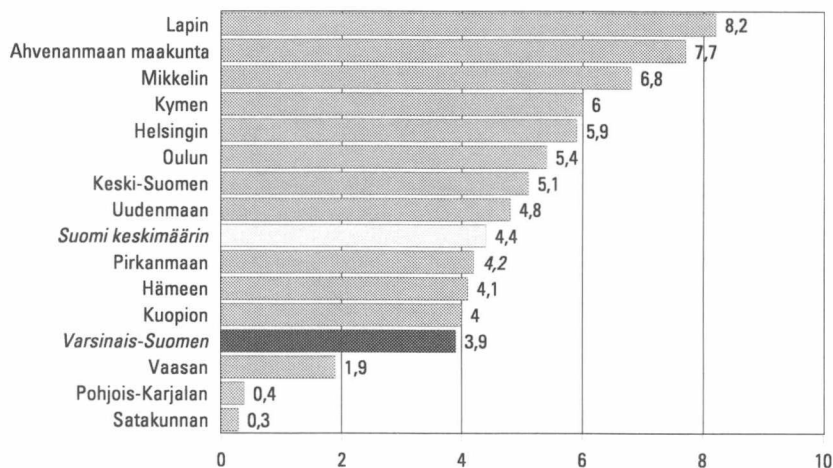
## Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen, koko Suomi ja Varsinais-Suomen vaalipiiri

5



## Saldoluvut vaalipiireittäin ajalla syyskuu 1998 – tammikuu 1999

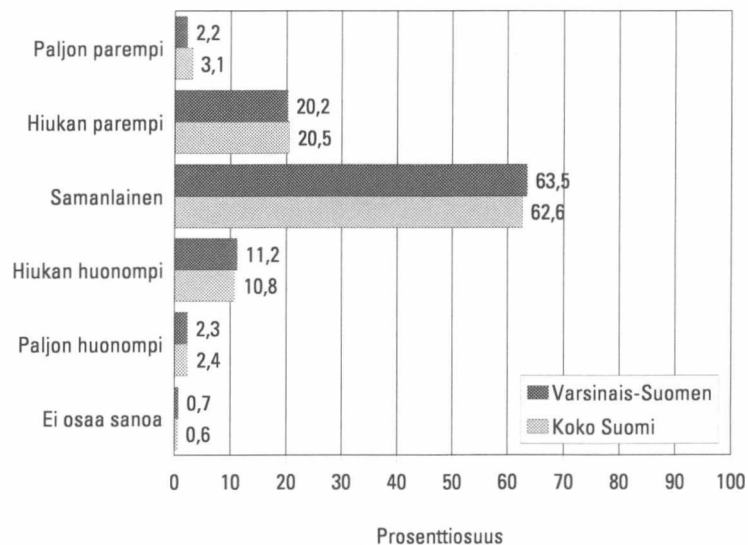
6



## Kotitalouksien oma taloustilanne nyt verrattuna 12 kk sitten

**Varsinais-Suomen vaalipiiriin ja koko Suomen asukkaiden mielipiteet ajalla syyskuu 1998 – tammikuu 1999**

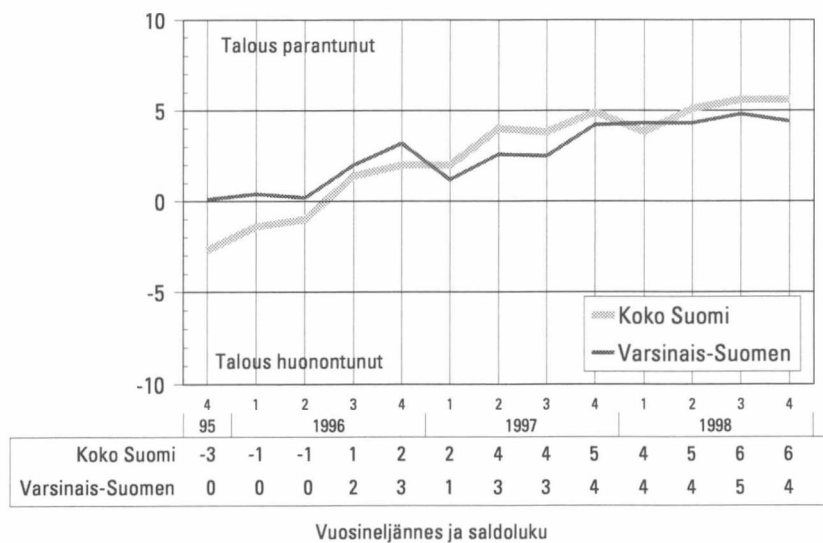
7



Prosenttiosuus

**Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen, koko Suomi ja Varsinais-Suomen vaalipiiri**

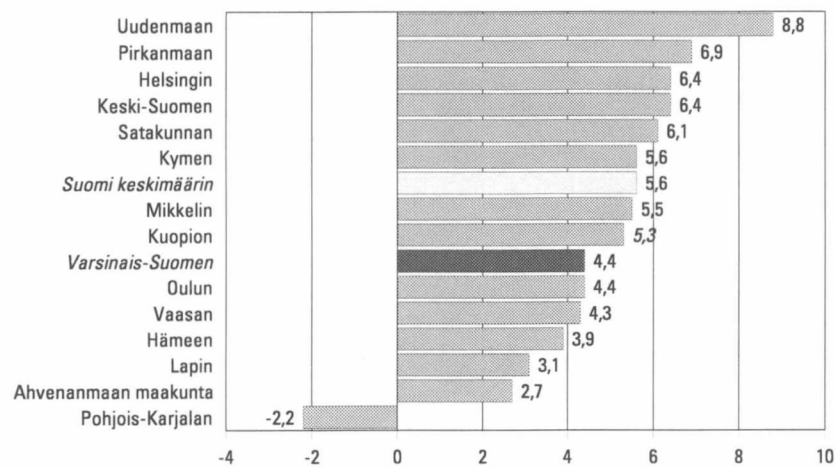
8



Vuosineljännes ja saldoluku

**Saldoluvut vaalipiireittäin ajalla syyskuu 1998 – tammikuu 1999**

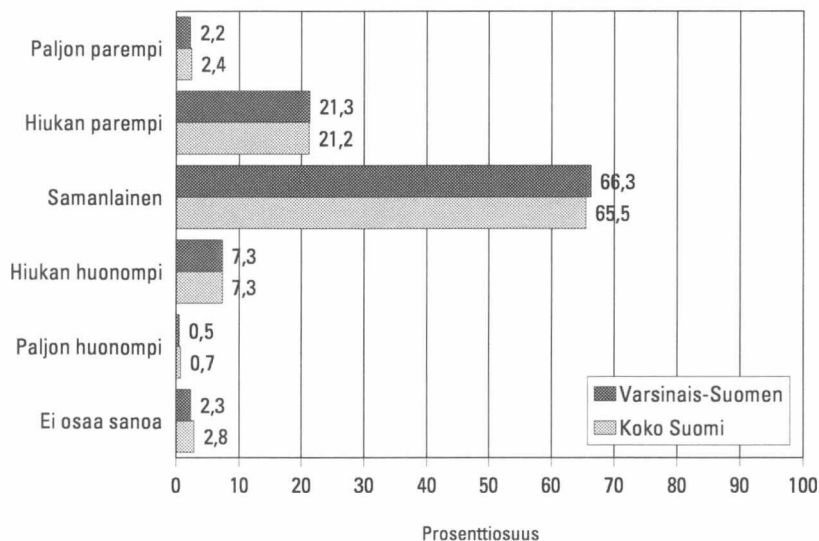
9



# Kotitalouksien oma taloustilanne 12 kuukauden kuluttua verrattuna nykyhetkeen

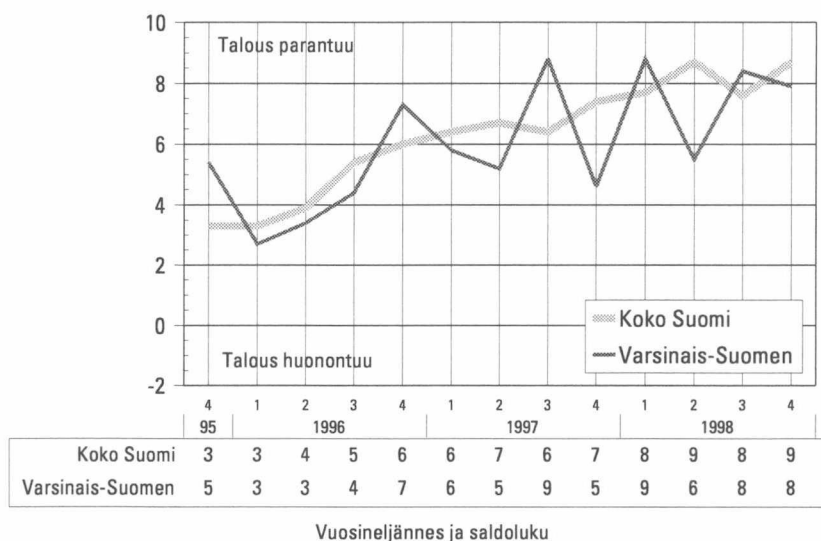
## Varsinais-Suomen vaalipiiriin ja koko Suomen asukkaiden mielipiteet ajalla syyskuu 1998 – tammikuu 1999

10



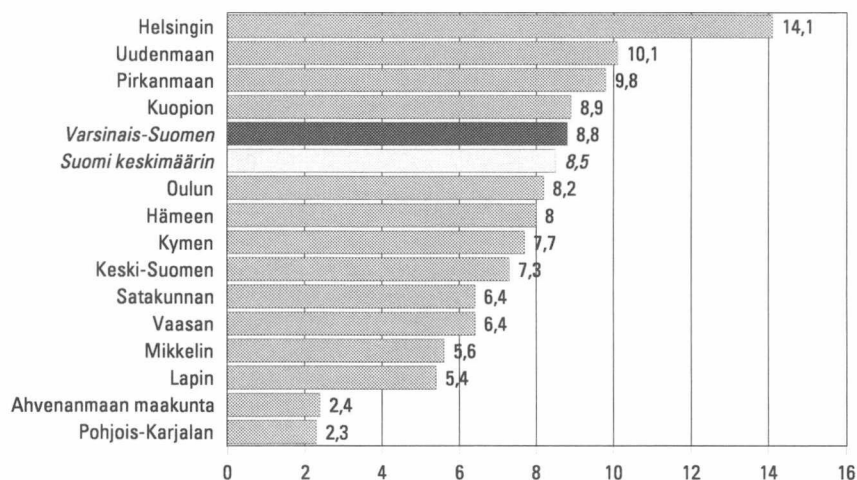
## Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen, koko Suomi ja Varsinais-Suomen vaalipiiri

11



## Saldoluvut vaalipiireittäin ajalla syyskuu 1998 – tammikuu 1999

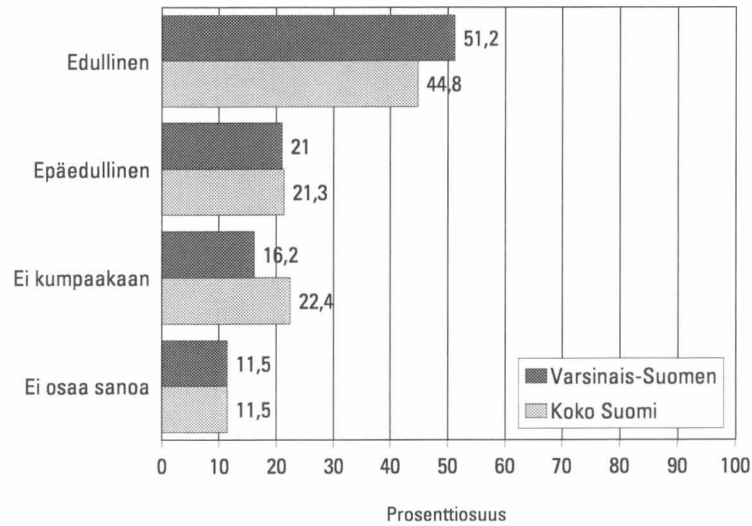
12



## Ajankohdan edullisuus suurempiin hankintoihin

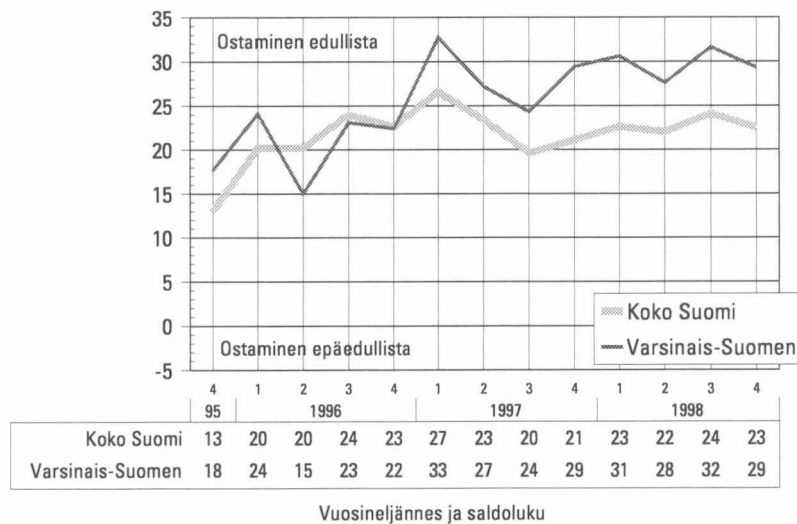
Varsinais-Suomen vaalipiiriin ja koko Suomen asukkaiden mielipiteet ajalla syyskuu 1998 – tammikuu 1999

13



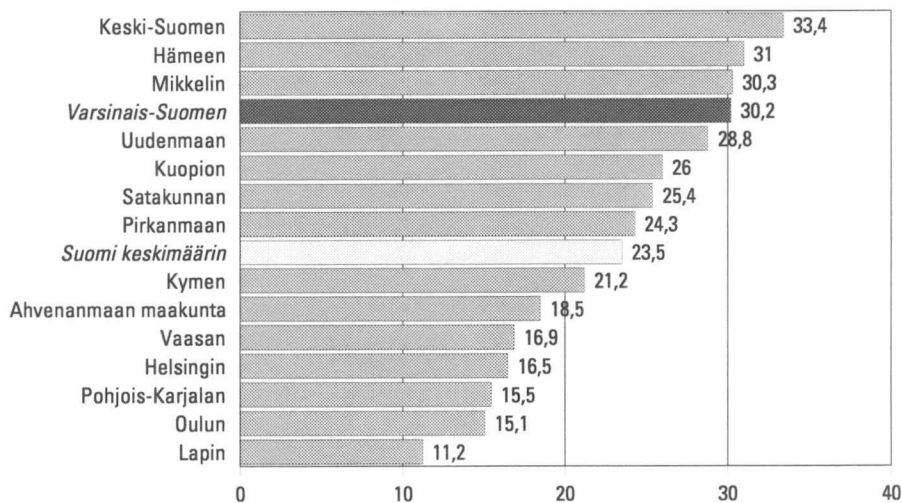
Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen, koko Suomi ja Varsinais-Suomen vaalipiiri

14



Saldoluvut vaalipiireittäin ajalla syyskuu 1998 – tammikuu 1999

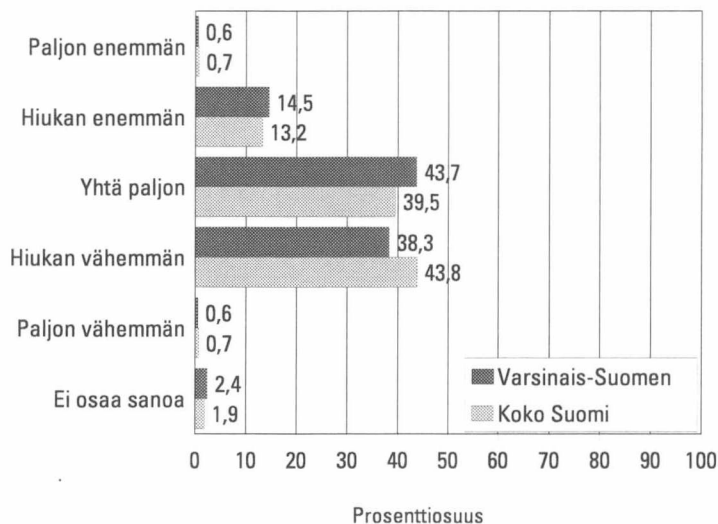
15



# Työttömien määrä Suomessa 12 kuukauden kuluttua verrattuna nykyhetkeen

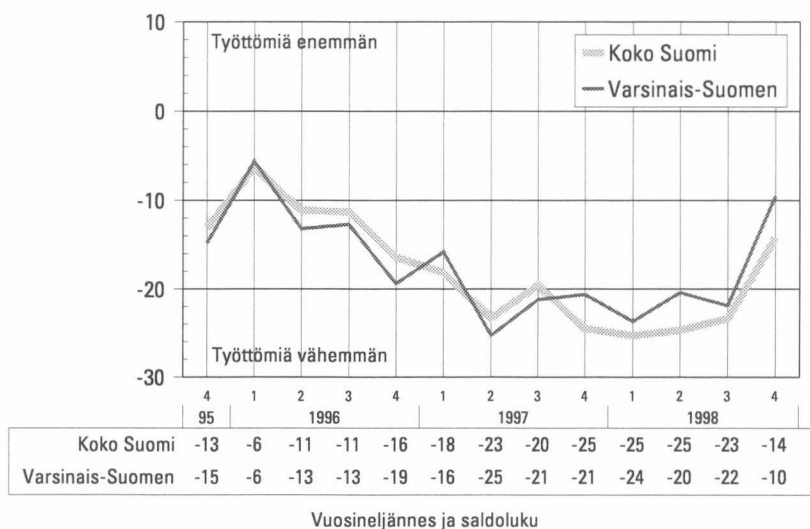
## Varsinais-Suomen vaalipiiriin ja koko Suomen asukkaiden mielipiteet ajalla syyskuu 1998 – tammikuu 1999

16



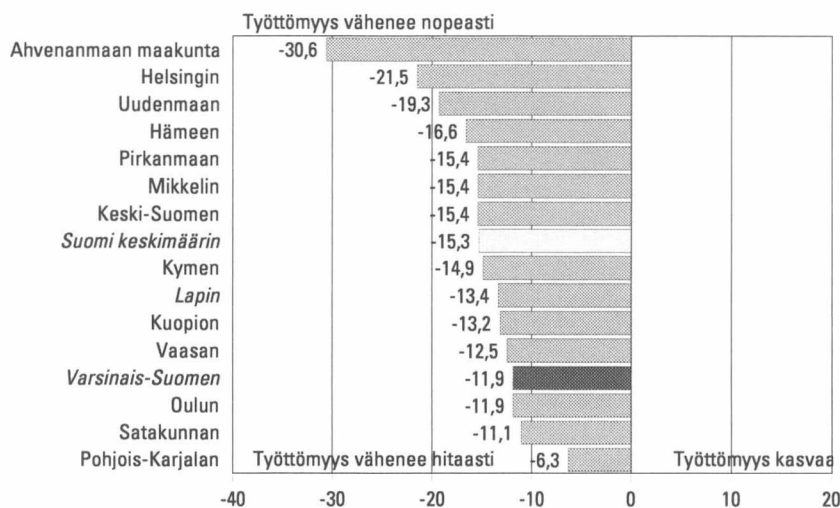
## Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen, koko Suomi ja Varsinais-Suomen vaalipiiri

17



## Saldoluvut vaalipiireittäin ajalla syyskuu 1998 – tammikuu 1999

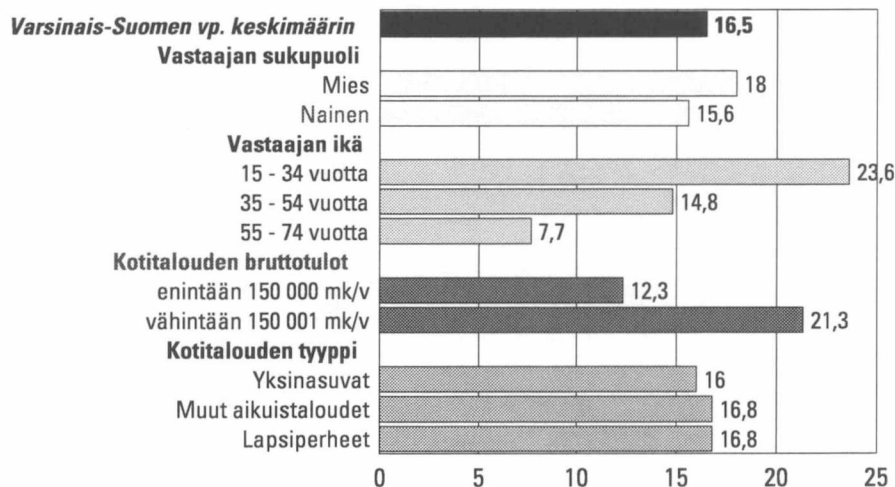
18



## Suomen taloudellinen tilanne nyt verrattuna 12 kk sitten

Varsinais-Suomen vaaliipiiri, saldoluvut väestöryhmittäin ajalla syyskuu 1998 – tammikuu 1999

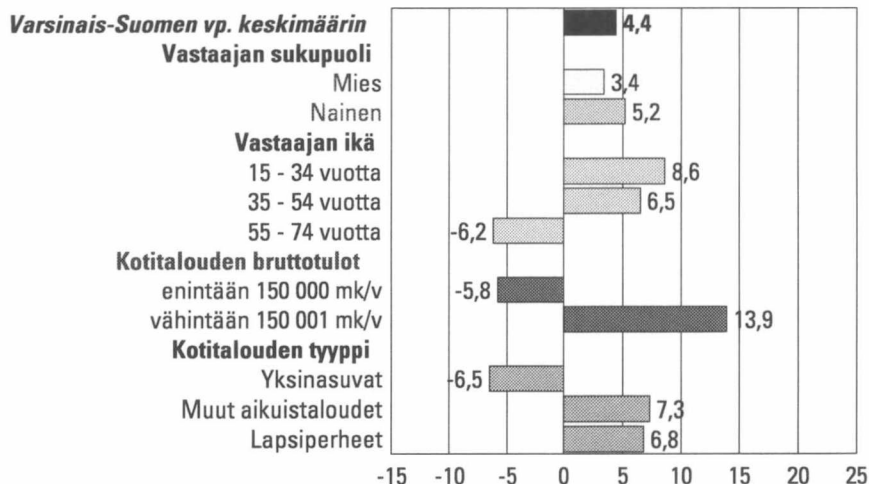
19



## Kotitalouksien oma taloustilanne nyt verrattuna 12 kk sitten

Varsinais-Suomen vaaliipiiri, saldoluvut väestöryhmittäin ajalla syyskuu 1998 – tammikuu 1999

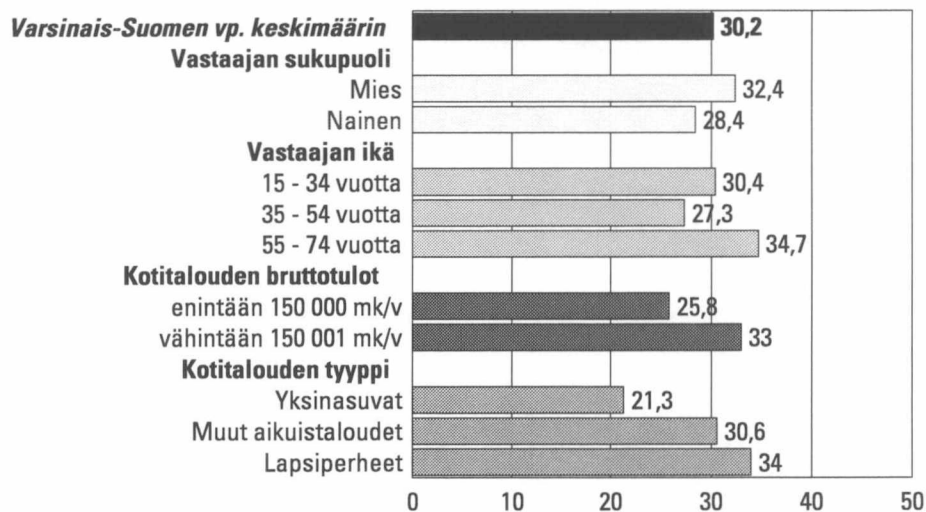
20



## Ajankohdan edullisuus suurempiin hankintoihin

Varsinais-Suomen vaaliipiiri, saldoluvut väestöryhmittäin ajalla syyskuu 1998 – tammikuu 1999

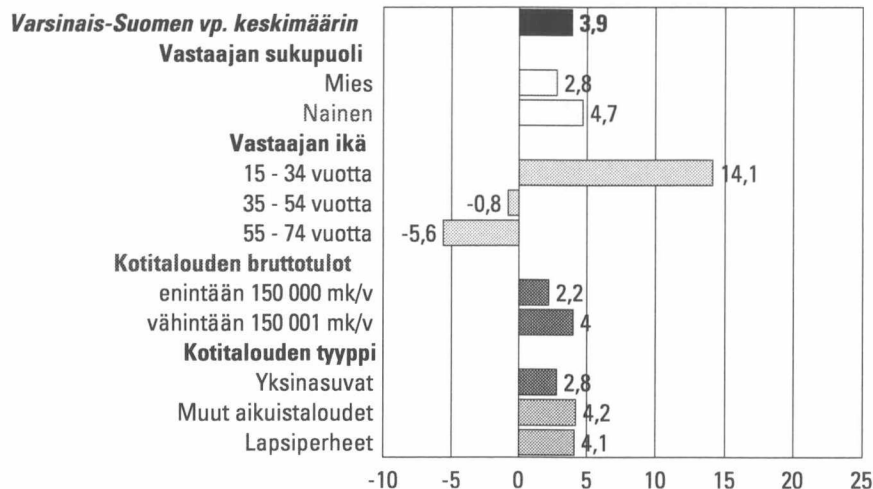
21



## Suomen taloudellinen tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen

**Varsinais-Suomen vaalipiiri, saldoluvut väestöryhmittäin ajalla syyskuu 1998 – tammikuu 1999**

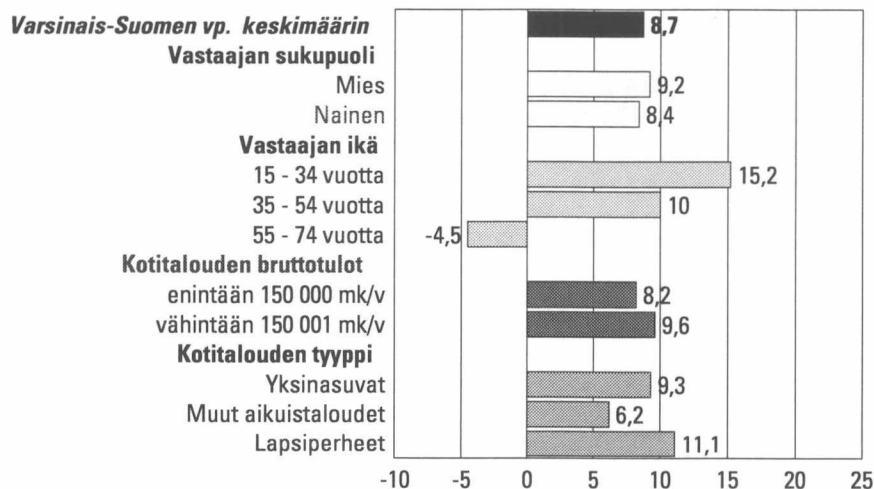
22



## Kotitalouksien oma taloustilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen

**Varsinais-Suomen vaalipiiri, saldoluvut väestöryhmittäin ajalla syyskuu 1998 – tammikuu 1999**

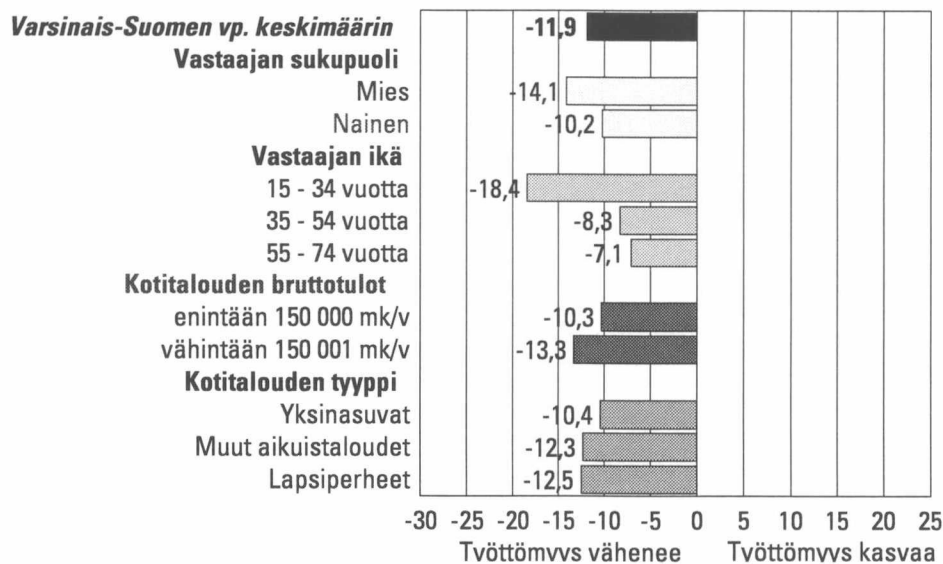
23



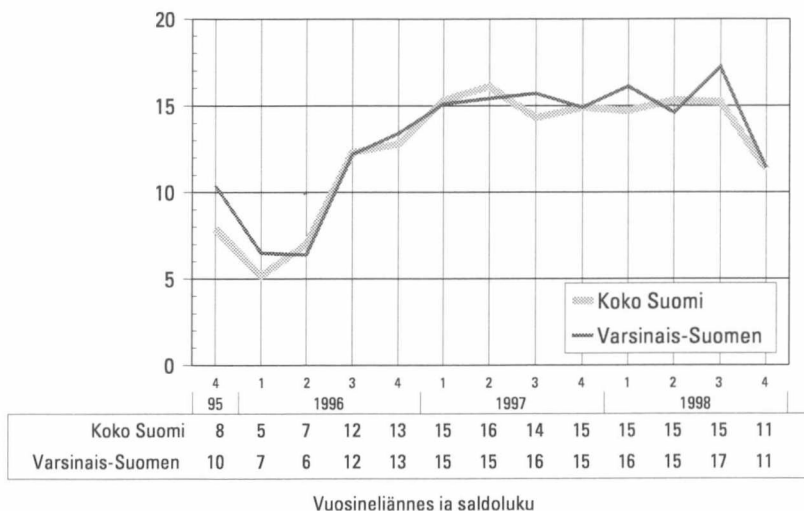
## Työttömien määrä Suomessa 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen

**Varsinais-Suomen vaalipiiri, saldoluvut väestöryhmittäin ajalla syyskuu 1998 – tammikuu 1999**

24



25



Vuosineljännes ja saldoluku

### Varsinais-Suomen vaalipiirin alueprofiili

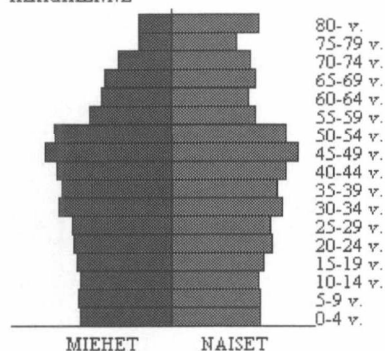
Seuraava kuvio on SuomiCD:stä, joka on Tilastokeskuksen kehittämä aluetietokanta. Siihen on koottu alueellista tietoa asukkaista, talouksista, työpaikoista ja työmatkoista sekä yritystoimipaikoista, rakennuksista, palveluista sekä kulu-

tusmenoista kunnittain ja postinumeroalueittain. Tietomäärää hallitaan helppokäyttöisen hakuohjelman toimintojen avulla. Valmiiden aluejakojen, kuten vaalipiirien tietoja voidaan tarkastella myös grafiikkakuvioiden avulla.

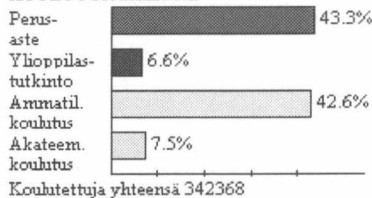
26

### VARSINAIS-SUOMI: ALUEIDEN SUMMAGRAFIikka

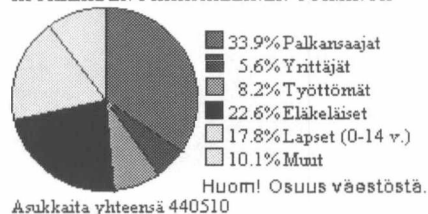
#### IKÄRAKENNE



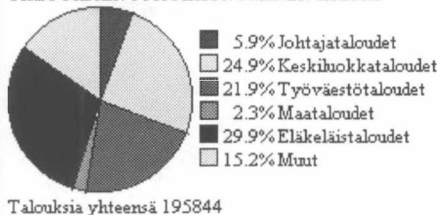
#### KOULUTUSRAKENNE



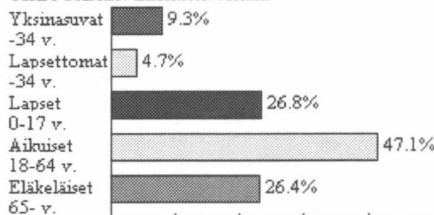
#### ASUKKAIDEN PÄÄASIAALLINEN TOIMINTA



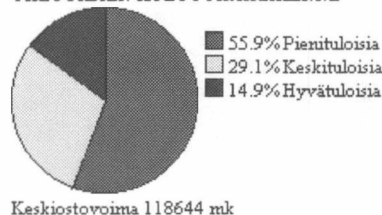
#### TALOUKSIEN SOSIOEKONOMINEN ASEMA



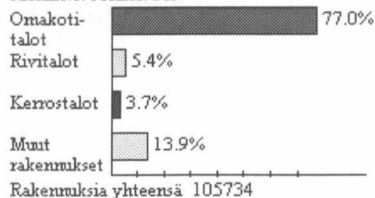
#### TALOUKSIEN ELÄMÄNVAIHE



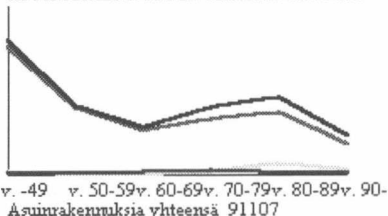
#### TALOUKSIEN KULUTTAJARAKENNE



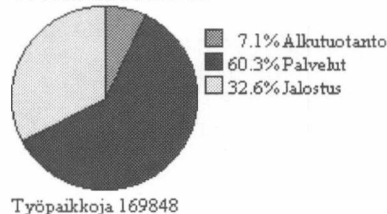
#### RAKENNUSKANTA



#### ASUINRAKENNUSTEN RAKENNUSVUOSI



#### TYÖPAIKKARAKENNE





Postitus

**1 lk** kirje

PMM  
 Sopimus  
 00022/1

Tilastokeskus on laatinut Ahvenanmaan maakuntaa lukuunottamatta kaikista Suomen vaalipiireistä samanlaisen julkaisun kuin tämä **Varsinais-Suomen Vaalipuntari**. Voit nyt tilata ne oheisella tilauslomakkeella.

Hinnat ovat:

1 – 4 kpl á 180 mk  
 5 – 9 kpl á 150 mk  
 10 – á 120 mk

Kaikki hinnat sisältävät alv:n.

**Vaalipuntarin** aineistosta voi tilata myös värillisiä kalvoja koossa A4. Kalvojen hinnat ovat 70 mk. Kun kalvoja tilataan yli 10 kpl, on kappalehinta 50 mk.

Määräalennukset koskevat yhden tai useamman vaalipiirin **Vaalipuntareiden** tai kalvojen samanaikaista tilausta, jossa toimitus tehdään yhteen osoitteeseen.

Merkitse **Vaalipuntarin** tilauksen yhteydessä vaalipiiri ja tilausmäärä. Kalvotilauksen yhteydessä merkitse vaalipiiri, kalvon numero ja tilausmäärä. Kalvojen numerot löytyvät julkaisun sivuilta 5–14.

## KYLLÄ KIITOS tilaan vaalipuntareita ja värillisiä kalvoja seuraavasti:

### Julkaisu- ja kalvotilaus

Vaalipiiri	Vaalipuntari	Kalvotilaus (kalvon numero)										
		0	1	2	jne..					25	26	
Helsinki	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl
Uusimaa	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl
Varsinais-Suomi	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl
Satakunta	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl
Häme	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl
Pirkanmaa	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl
Kymi	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl
Mikkeli	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl
Pohjois-Karjala	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl
Kuopio	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl
Keski-Suomi	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl
Vaasa	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl
Oulu	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl
Lappi	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl

### Tilaajan yhteystiedot

Tilaajan nimi	Tehtävä	
Yritys/yhteisö		
Lähiosoite		
Postinumero	Postitoimipaikka	
Puhelin	Faksi	GSM
Sähköpostiosoite		
Päiväys	Allekirjoitus	

133

**Telekopiotilaukset: (09) 1734 2474**

**Puhelintilaukset: (09) 1734 2011**

**Sähköpostitilaukset: myynti.tilastokeskus@tilastokeskus.fi**